

ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Тарасова О. С., здобувач вищої освіти 6 року навчання,
elena97tarasova@gmail.com*

*Науковий керівник: Бочарова Н. А., к. е. н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

На основі сформованої та запропонованої системи антикризових факторів, які допомагають подолати кризовий стан на підприємстві, моделі вияву фінансового стану підприємства встановлюємо чи являється становище транспортного підприємства кризовим [1, 2, 3, 4]. Під час проведення практики були напрацьовані необхідні дані, які ляжуть у основу експериментального дослідження розробленої моделі.

Основним її завданням є визначити на якій стадії кризи перебуває підприємство та оцінити фінансовий стан СП «Лиманське локомотивне депо» РФ «Донецька залізниця» АТ «Укрзалізниця», м. Лиман, Донецька обл.. Для цього розрахуємо деякі коефіцієнти фінансової стійкості. Кількісні значення коефіцієнтів визначаються по формі № 1 та № 2 бухгалтерського балансу за період з 2015 по 2019 роки. Приведемо приклади розрахунків за 2016 рік, всі інші отримані результати зведемо до таблиці 1.

Отже, за результатами табл. 1 можна говорити, що в цілому підприємство є сильно фінансово нестійким. Проте, якщо проаналізувати фінансовий стан по рокам можна говорити, що фінансовий стан підприємства починаючи з 2016 року погіршується але за 2019 рік дещо покращується.

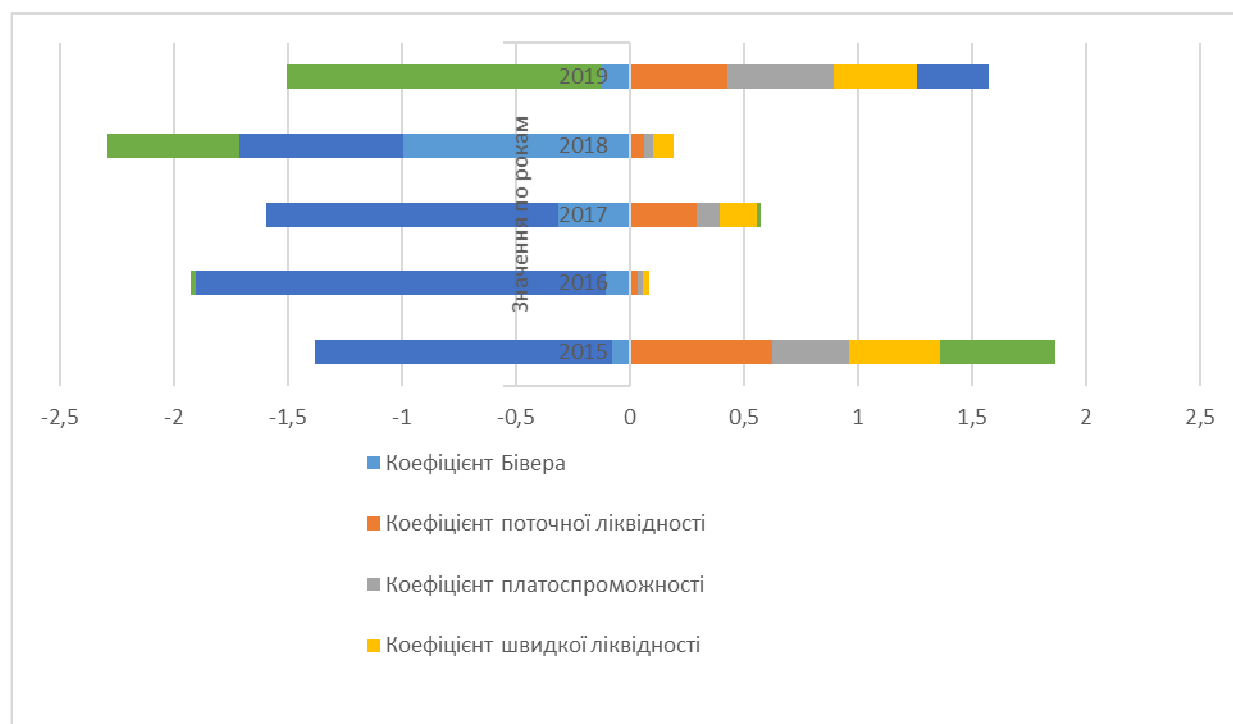
За вище наведеним графіком можна відмітити, що підприємство коливається у своєму розвитку, фінансова стійкість протягом п'яти років знижується, натомість, забезпеченість власними оборотними коштами вже з 2016 року починає зростати.

Коефіцієнт Бівера свідчить про незадовільну структуру балансу, яка в 2018 році сягнула піку.

Коефіцієнт поточної та швидкої ліквідності, а також коефіцієнт платоспроможності в 2016 та 2018 знизилися, але за 2019 рік підвищилися, і майже досягнули значень на період 2015 року, що свідчить про підвищення ефективності роботи підприємства.

Таблиця 1 – Значення коефіцієнтів ефективності роботи підприємства

Назви коефіцієнтів	Значення по рокам					Стан підприємства на 2019 рік
	2015	2016	2017	2018	2019	
Коефіцієнт Бівера	-0,075	-0,102	-0,313	-0,991	-0,123	Сильна фінансова нестійкість
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,623	0,033	0,295	0,063	0,431	Сильна фінансова нестійкість
Коефіцієнт платоспроможності	0,339	0,026	0,099	0,042	0,464	Сильна фінансова нестійкість
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,4	0,026	0,163	0,089	0,366	Сильна фінансова нестійкість
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	-1,307	-1,801	-1,28	-0,721	0,315	Фінансова стійкість
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,508	-0,02	0,02	-0,579	-1,378	Сильна фінансової нестійкості

т Рисунок 1 – Ефективність роботи підприємства протягом років

За допомогою аналізу доцільності витрат, який має найбільше практичне застосування та орієнтований на ідентифікацію потенційного стану транспортного підприємства, визначимо межі фінансової стійкості підприємства і стадію кризи, а також проведемо аналогію з наявністю грошових коштів, позики та джерел витрат. Приведемо в таблиці 2 баланс підприємства за період з 2015 по 2019 роки, а саме грошові кошти, позики та витрати.

Таблиця 2 – Характеристика фінансового стану підприємства

Показники	Умов. познач.	Значення показника за роками, тис. грн.				
		2015	2016	2017	2018	2019
Грошові кошти	ГК	17	1	1	0,3	8,4
Позики	П	508,0	483,0	449,6	1492,0	5306,9
Витрати	В	1382,0	1628,0,0	1107,0	1484,9	2635,2
Функція	F(x)	{ 1, -1, -1 }	{ 1, -1, -1 }	{ 1, -1, -1 }	{ 1, -1, -1 }	{ 1, -1, -1 }

За результатами таблиці 2 сформуємо графік ефективності роботи підприємства за період з 2015 по 2019 рік. На рисунку 2 наведемо фінансовий стан підприємства, який являється незадовільним, за рахунок великої кількості витрат та позики і збиткової кількості грошових коштів.

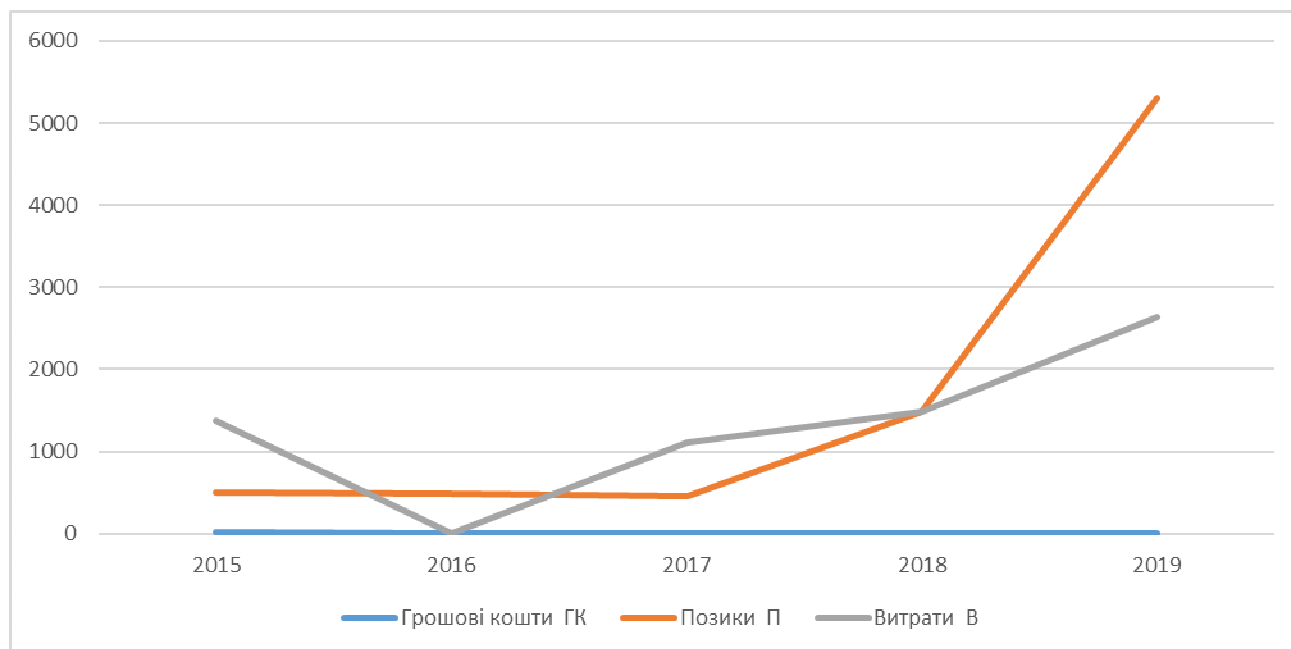

Рисунок 2 – Фінансовий стан підприємства

Дане підприємство знаходиться між другою та третьою стадіями кризи, тобто між стійкою хронічною фінансовою нестійкістю та

банкротством підприємства. Величина запасів та витрат надлишково-надмірна.

Дане підприємство являється кризовим. Тому в цьому випадку потрібно провести реструктуризацію кредиторської заборгованості, використовувати різноманітні ноу-хау, позиціонувати послуги на ринку, провести оптимізацію кадрової роботи, підвищити якість наданих послуг, врівноважити цінову політику, провести скорочення затрат, збільшити надходження грошових коштів на підприємство та найголовніше – визначити стратегію розвитку підприємства.

Якщо проаналізувати тенденцію, то можна говорити, що протягом 3-х років підприємство звільниться від наслідків кризи і стане фінансово стійким. Як показує практика закордонних виробничих організації, ефективність реорганізаційних заходів, здійснених в ході процедур банкрутства, залежить, перш за все, від компетентності менеджменту підприємства. Є приклади підприємств, які проходили банкрутство з великими боргами. Але завдяки послідовності дій керуючого, вдавалось частково ліквідувати заборгованість уже на короткому етапі зовнішнього управління, а потім в процесі конкурсного виробництва провести реструктуризацію. В ході таких кардинальних змін потрібно було продати майно, активи боржника, формувати новий бізнес-портфель, практично створювати інші підприємства на базі боржника. Частково вдавалось зберегти першочергові послуги, тільки тепер орієнтовані на конкретних споживачів.

Література.

1. Грибан С.В. Система антикризового управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2013. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2467> (дата звернення: 28.10.2020).
2. Жаровская Е.П., Бородин Б.Е. Антикризисное управления. М.: Омега-Л, 2014. 375 с.
3. Кунденко А.В., Мороз Н.В. Логвиненко А.І. Використання інноваційної стратегії в системі антикризового управління підприємством. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2012. № 3 (15). С. 130-137.
4. Кушнір Н.Б., Войтович Д.С. Особливості антикризового управління та економічної діагностики підприємства в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2016. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4954> (дата звернення: 28.10.2020).